

Dr. Cem Mumcu ile “Üçüncü Sayfa Güzeli” adlı hikaye kitabı üzerine bir söyleşi...

Umut B. TURAN

Yazarlık, yayıncılık, hekimlik gibi zor uğraşları birarada yürüten Dr. Cem Mumcu ile “Üçüncü Sayfa Güzeli” adlı hikaye kitabı üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik. Söleşimizin sonunda Sayın Mumcu’nun izniyle kendi eserinden seçtiğimiz iki hikayesini de sizlere sunuyoruz.

Psikiyatrist olmanızı edebiyatçı yönünüzü güçlendiren bir unsur olarak görüyor musunuz?

Sanmıyorum. Ama hayatımdaki tüm özel-liklerimin yazmamda etkisi var. Psikiyatrist olmam kadar, ayaklarımın 41 numara olması, saçlarımın kıvrıkcık olması, gözleri-

min miyop olması, babamın babam, annemin annem olması da yazmamda etkili.

“Üçüncü Sayfa Güzeli” adlı eseriniz “Binbir İnsan Masalları” adını verdiğiniz projenizin ilk adımı. “Binbir Gece Masalları”na gönderme yapan bu adı, çok farklı yaşamları/insanları kaleme alma düşüncesi ile mi seçtiniz?

Hayır. Bu isimde “binbir”e gönderme var. İlk kitabın başında “Hepimizin içinde bir ölü bir deli vardır” dedim. “Binbir İnsan Masalları” adını koymakla kendi içimdeki ölüyle oynuyorum. Hem içimde ölü var, her an çıkabilir diyorum, hem de bu öykü-

Cem Mumcu

1966 Akçaabat doğumlu. Şair, yazar, psikiyatrist, eleştirmen, yayıncı. Tıbbi bitirdiğinde kendisini "çuvala tıkılmış gibi" hissetti. "Çuvaldaki delik" gibi gördüğü psikiyatriden başını dışarı uzattı. Şimdi bu delikten nefes alıyor; edebiyata, fotoğrafa, plastik sanatlara, tıp dışı disiplinlere yakından bakıyor. Sanatsal yaratıcılığın doğası ile ilgili araştırma ve yayınlar yapıyor. Bilimin tümgüçlülüğünden ve sanatsız bilimden rahatsız oluyor. Sanat ve bilim disiplinlerini birbirleriyle barıştırmaya, ortak alanlar yaratmaya çalışıyor, bu amaca yönelik dergi ve kitaplar yayınlıyor.

"Fani" oluşunu en temel özelliği sayıyor.

ler binbir tane olana dek yaşayabilirim diyorum. Zaten her anımız böyle değil mi? Kim bu söyleyişi sonlandırabileceğimi garanti edebilir ki?

Eserinizde kırk iki tane kısa hikaye yer almakta. Örneğin; Sunay AKIN, "Söylemek istediğinizi sayfalarca yazarak değil, kısa, öz ve etkili bir şekilde anlatmak önemlidir" der. Sınırım siz de böyle düşünüyorsunuz.

Böyle düşünmüyorum. Bir yazı kısa ya da uzun olmalı demek yanlış. Bir şey ne kadar gerektiriyorsa o kadar uzun olmalı. Bu açıdan Sunay Akın'a katılmıyorum. Edebiyat hesaplı kitaplı bir şey değildir. Bir romanın roman olması için bir şey gereklidir, o "şey" romana gider. Bir konu bul, uzat uzat roman yap, böyle olmaz. Sanat yapıtı böyle ortaya çıkmaz. Kendisini nerede dillendirecekse orada dillendirir, ne kadar dillendirecekse o kadar dillendirir. Bu nedenle bir yazı kısa olmalı ya da uzun olmalı demek doğru değil.

Eserinizin başındaki tanıtım yazınızda, "Bilimin tüm gücünden" rahatsız olduğunuzu söylemişsiniz. "Bir Sallantı Bedenime" adlı öykünüzde de "Sorduğum her şeyin cevabı varsa eğer niye sorayım ki, cevapsızlığın içinden geçen yolun keyfine eremeyeceksem" diyorsunuz. Bilimin mutlaklığı, gerçekten bu kadar sıkıcı mı sizin için?

Evet. Bilim zaten sezgiden doğar. Asıl bilim kesin olmayanın, bilinmeyenin aramasıdır. Genetik başta olmak üzere bazı bilimlerdeki gelişme(!)lerden korkuyorum desem yalan olmaz.

Kimi hikayelerinizde, sanki bir takım yazarlara gönderme yapar gibisiniz. Örneğin; "Rüya"da Borges'e bir gönderme var. "Bir Sallantı Bedenime" içerik olarak Beckett'i biçim olarak Latife Tekin'i, "Çöp" Oğuz Atay'ı, "Delik" ise Oruç Aruoba'yı anımsatıyor. Bunlar, bu yazarlara yaptığınız göndermeler mi, yoksa benim çıkarsadığım benzerlikler mi?

Sadece Rüya'da Borges'e bir gönderme var. Onu da zaten hikayenin girişinde "Borges'e" diye belirttim.

"Hepimizin içinde bir ölü bir de deli var" diyorsunuz. Bu ölü süper egomuz, deli ise idimiz olmasın.

Hayır ölü ölü, deli de deli. Belki ölü'ye "ölmek", deli'ye de "delirmek" denebilir. Bize hiç de uzak olmayan olasılıkları anlatıyor.

Hikayelerinizden edindiğim izlenim, gündelik yaşamınızda iyi bir gözlemci olduğunuz ve birçok olayı, konuyu ya da insanı ıskalamadığınız yönünde. Yanınızda sürekli kağıt kalem taşır ve sık sık, hiyalerinize konu olabilecek şeyleri not eder misiniz?

Hiçbir zaman not ederek bir şey yazmam. Ben "araştırmacı bir yazar" değilim. Hikayelerim birden başlar ve biter. Yaratıcılık zaten Diyonizyen bir şeydir. Esinle yazılır, tabii eğer bir sanat eseri ortaya çıkıyorsa. Ama düşünce yazılarımı, makalelerimi denemelerimi böyle yazmam. Yazar ve yazan arasında önemli bir fark var bence.

Okurken en fazla keyif aldığınız yazarlar kimler?

Leyla Erbil, Borges, Kafka, Dostoyevski, Mario Levi, İhsan Oktay Anar, Bilge Karasu.

"Binbir İnsan Masalları" projenizin diğer kitapları ne zaman okur ile buluşacak?

İkinci kitap bitmek üzere. Sanırım bir ay içinde okurun elinde olur. Diğerleri de yazıldıkça okurla buluşacak. O kadar bilinçli yürümüyorum doğrusu. Konuları aramıyorum, kuruyorum ve iç ve dış zamanımın bana elimden tutup yazdıracağı anı bekliyorum.

tesadüf

O kızıl saçlı kız başka bir şehirden bu şehre niye gelmişti? Onun öyküsünü anlamaya çalışıyorum. Bizim kalabalık yalnızlığımız onun kalabalık yalnızlığıyla hangi kuytuda karşılaşmıştı? Kuytular hep tehlikeli miydi? Kuytularımız hep karanlık mıydı? Kızın kuytusunu adamın kuytusuna niye girmişti, nasıl girmişti, ne zaman girmişti ve de adamın ona? Onun tesadüfleriyle bizim tesadüflerimizin karşılaşması bir tesadüf müydü?

Bu öyküye hiç benzemiyor görünen başka bir öyküyle bulabilir miyiz izimizi? Öykünün içine öykü koyabilir miyiz? Yoksa zaten hepsi aynı öykü mü?

Diğer öykü sarı saçlı genç kızın hastalanmasıyla başladı. Kız o gece annesine söylemekten korktuğu o şeyi sonunda söylemişti. Annesi susmuş ve de cezasını çok uzun sürelere yayacağını ima etmişti. Kız artık suçluluktan bir halkanın hep boynunu sıkacağını anlamıştı. Aynı silahı çekti o da. Annesine aynı cezayı vermeden galip gelemeceğini, dahası buna uzun süre dayanamayacağını biliyordu. Birden yere düştü, bayıldı. İşte o zaman anne suçluluk halkasının kendisine geçtiğini anladı ve o kadar korktu ki ambulans çağırdı. Ambulans kim için geldiyse, o galibiyetini acılar içinde kutlayacaktı; kız için geldi. Kız bayıldığı yerden annesinin suçluluğunu görünce içi ferahladı. Silah işe yaramıştı, geri tepmişti. Ambulansın gelmesi, kız ve annesini alması zincirin yeni bir halkasıydı.

Şehrin çok öte yanından bir adam geceye yürüyordu, çok içmişti, sarhoşturdu. Onu bu saatte yola döken neydi? Uzun bir öyküydü bu da. Onu terk eden kızıl saçlı bir kızla bi-

ten bir öykü. O kızın adamı terk ediş öyküsü de çok ama çok uzundu. Ama adamın öyküsü, bayılan kızın son sürat hastaneye götürülen ambulansın altında bitiyordu. Yerdeki kırmızıyı kaç öykünün ve kaç tesadüfün rengi boyamıştı?

son mektup

Ölmekten çok korkuyordum, kendi nefesimi dinliyor, kalp atışlarımı sayıyordum. Gördüğüm her üçgen tabutu, her beyaz kefeni aklıma getiriyor(du). Yok olacağım düşüncesine dayanamıyordum.

Aklıma gelen şey rahatlatıcıydı.

İki yıl önce o vardı, beni terk etmesinden, aldatmasından, gitmesinden, beni sevmemesinden ölesiye korkuyordum. Telefonu açılmasa "tamam bitti işte" diyordum. Beş dakika gecikse beni bırakıp gittiğini düşünüyordum. Onu kaybetmekten nasıl kurtulmuşum? Onu terk etmişim, kaybedince kaybetme korkum kalmamıştı.

Öleceğim korkusundan da kurtulmaya karar verdim.

